

## Tizenhat és félmillió hektár városi erdő

A Szovjetunióban a lakosságnak több mint a fele városokban él. A Szovjetunió városai tizenhat és félmillió hektár erdővel rendelkeznek, amely területnek a nagyobbik részét a városi tanácsok kezelik. A Szovjetunió sikerei a városok körüli zöldövezetek létesítésében, valamint a parkerdők berendezésében és fenntartásában általánosan ismertek. Moszkva, Leningrád, Kiev, Szverdlovszk és a Baltikum számos városának zöldövezete rendkívüli népszerűségnek örvend a lakosság körében és a külföldi szakértők osztatlan elismerését vívja ki.

A városi erdők óriási területe azt a benyomást kelthetné, hogy e tekintetben a probléma teljesen megoldott a Szovjetunióban. A városok rendkívül gyors fejlődése, a városi erdőkre nehezedő gyorsan növekvő terhelés azonban itt is új feladatokat hárít a tanácsokra, a városi erdőgazdaságokra. Visszatérő probléma, hogy az építkezések területeket vesznek el a városi erdőkből, amire a lakosság nagyon érzékenyen reagál. A parkerdőknek a lakosság által történő igénybevételenek növekedésével a parkerdei berendezések elhasználnának, az erdők állaga romlik. A lakosság

## Szabvány tájékoztató

Az Erdészeti Tudományos Intézet a MÉM erdészeti szabványbázis intézete. Elsősorban az ágazat erdészeti szabványaira (MÉMSz) vonatkozó intézkedések megtételére hivatott, de kapcsolatot tart a Magyar Szabványügyi Hivatallal az országos (MSz) szabványok tekintetében is.

Az alábbiakban ismertetjük a tervezett új és módosított erdészeti szabványokat:

MSz 55 „Nyers parketta-, fal- és szegélyléc”

Módosítása megtörtént. Jelenleg „Tervezet” formában felszólalásra kiadva.

MSz 2548/1 „Fenyőfűrészáru meghatározása, osztályozása”

Módosított szabványa elkészült. Jelenleg nyomás alatt van.

MSz 5351 „Papírfa”

Módosítása megtörtént. „Tervezet” készítése folyamatban.

MSz 9762 „Szerhasáb és szerdorong”

Felülvizsgálat után maradt változatlanul.

MSz 13 307/1 „Lemezipari és furnérrönk. Európai fafajokból”

Módosított szabványa elkészült. Jelenleg nyomás alatt van.

MSz 13 307/2 „Lemezipari és fűrészrönk. Egzota fafajokból”

Javaslat készítése folyamatban.

MÉMSz S42 „Nemesfűz vessző, hántolatlan és hántolt”

Módosított szabványa elkészült. Nyomása folyamatban.

MÉMSz 580 „Lőtt mezei vadnyúl”

MÉMSz 581 „Lőtt fácán, fogoly, vadlúd és vadkacsa”

MÉMSz 583 „Lőtt szarvas, dämvad, őz, muflon és vaddisznó”

Módosításuk megtörtént. „Tervezet”-eik készítése folyamatban van.

MÉMMI 1 „Erdészeti termőhelyfeltárás — termőhelyvizsgálat” műszaki irányelvei. Az új műszaki irányelvek előírása megtörtént. Nyomásra való előkészítése folyamatban.

A szabványokkal kapcsolatos esetleges kérdésekre az Erdészeti Tudományos Intézet (Bp. II., Frankel Leo u. 44.) részletes felvilágosítást ad.

Szabó Ferenc



egy része még nem tanult meg megfelelően vigyázni az erdőre, a propagandamunkát szükséges fokozni. Eltérők a városi erdők célszerű berendezéséről is a vélemények. Az egyik nézet szerint a városi erdőt sűrűn fel kell tárti sétautakkal, el kell látni padokkal, esőházakkal, torna- és sportpályákkal stb. A másik nézetet vallók úgy tartják, hogy az ilyen „nagyon kifésült” erdő nem képes a városlakóknak azt a természeti élményt adni, amiért az erdőbe mennek. A hivatalos szervek az első nézetet osztják, a második nézet vallóinak azt ajánlják, hogy ne a városi erdőket, hanem a természetes erdőket, nemzeti parkokat keressék fel.

Az SZKP XXIV. Kongresszusán L. I. Brezsnyev mondotta: „A szocializmus előnyei lehetővé teszik, hogy a városok természetszerű növekedésének folyamatát úgy irányítsuk, hogy lakosaik számára mindinkább egészséges és kényelmes életfeltételek álljanak rendelkezésre”. Ilyen életfeltételek létrehozásában a városi erdők szerepe nyilvánvaló. A fák hosszú ideig élnek és hűen szolgálják az embert.

Ha a városi erdők területét elosztjuk a városlakók számával, azt kapjuk, hogy a Szovjetunióban egy városi lakosra 0,14 hektár városi erdő jut. Ezzel a normával számolva nálunk Magyarországon félmillió hektár városi erdőt kapnánk. Ha nem is lehet ezt a normát átvenni, mindenesetre mutatja a Szovjetunió rendkívül előnyös helyzetét és a mi várható jövőbeni gondjainkat.

(Az *Izvesztija* 1972. március 4-i száma *Zeljonoje hozajsztvo goroda* című cikke alapján. Ref.: dr. Keresztesi Béla)

## ***Iparszerű termelési módszerek***

bevezetésének és fejlesztésének kérdésében indít a *Die Sozialistische Forstwirtschaft* idei 5. számában széles körű vitát. Az indító cikkben Richter, H. az intenzifikálás, racionalizálás és az iparszerű termelési módszerek összefüggéseit taglalva rámutat arra, hogy ezeket a fogalmakat az erdőgazdaságban eddig túlságosan leegyszerűsítve értelmezték. Ha *intenzifikálásról* volt szó, általában csak az erdőművelésre gondoltak és abban is gyakran csak a talajerőnövelésre, meliorációra, nemesítésre szűkített lehetőségeket láttak. Hasonlóan szűk értelmezésben részesült a *racionalizálás* is, túlzott egyoldalúsággal csupán technikai-gazdaságossági szempontokat láttak benne, s ennek következtében az iparszerű termelési módszerekre nézve csak igen korlátozott végkövetkeztetések történtek.

A VIII. pártkongresszus az NDK-ban kiemelten foglalkozott a szocialista intenzifikálással és racionalizálással. Eszerint *az intenzifikálás alapján a társadalmi munka hatékonyságának növelésére irányul* — az egységnyi munka-, anyag-, pénzráfordításra eső termékmennyiség lényeges növelésére. Ennek alapján a szocialista intenzifikálás az erdőgazdasági termelésben öt főbb követelményt támaszt:

- a természetes termelőerők jobb kihasználása az állományok teljesítőképességének fokozásával;
- az erdők célszerűbb hasznosítása mind fatermesztési, mind közjóléti szempontból;
- a tudomány és technika hatékonyságának növelése;
- az eszközhatékonyság növelése az erdőgazdasági termelés minden ágában;
- a rendelkezésre álló társadalmi munkaerő hatékony foglalkoztatása.

Az intenzifikáláshoz szorosan kapcsolódik a szocialista racionalizálás. Ez a párt-határozat szerint nem pusztán a tudományos-technikai előrehaladás megvalósítására irányul, hanem átfogja a teljes társadalmi termelést, a meglévő társadalmi munkaerő ésszerű felhasználását és elosztását is. *Racionalizálással küzdünk a munkatermelékenységnek minden rendelkezésre álló lehetőség felhasználásával történő növelésére, de egyben a dolgozók munka- és életkörülményeinek további javítására is.* A szocialista racionalizálás az újratemelési folyamat intenzifikálásának legfontosabb láncszeme és ebben az iparszerű termelési módszerek bevezetése és fejlesztése fontos szerepet tölt be.



Az iparszerű termelés az erdőgazdaságban olyan módszerek alkalmazását jelenti, amelyek hasonlítanak az iparban használatosakhoz. Az erdőművelésben különösen a nagyobb mértékű térbeli és időbeni koncentráció, a munkafolyamatok kapcsolása, nagyobb mértékű gépesítés és kemizálás fogja jellemezni. A fakitermelés terén a lehetőséget számukra mindenneelőtt a munkáknak az erdőből fokozott mértékben összpontosított rakodókra helyezése és a felkészítéssel, feldolgozással való erőteljesebb egybekapcsolás teremti meg. Itt és a fogyasztási javak erdőgazdasági előállítás terén az iparszerű termelési módszerek egészen megközelítik az ipariakat.

Az iparszerű termelési módszerek kialakításában nagy szerepet játszik a tervszerű összpontosítás és specializálás és ennek kapcsán specializált erdőgazdasági termelési egységek kifejlesztése. Ezen a téren általában négy főirány követhető:

- specializálás meghatározott *technológiai eljárásokra* — útépítés és karbantartás, komplex gépsorral ellátott kitermelő brigádok, kemizáló munkacapatok és hasonlók mind az egyes üzemekben, mind üzemek között;
- bizonyos *termelési szakaszokra* való specializás — központi felkészítő telepek kialakítására, szaporítóanyag előállítás összpontosítása központi csemetekertekben ugyancsak egy, vagy több üzem számára;
- meghatározott *termékek előállítására* történő specializálás a népgazdasági igények kielégítésének optimalizálása érdekében szintén üzemeken belül, vagy azok között;
- specializálás *különleges feladatokra* — üzemek között, vagy azon belül, esetleg átfogja az egész termelési ágazatot, mint például számítógép központok felállítása, tudományos kutatás, szakoktatás és továbbképzés.

Az irányokat még tovább kell fejleszteni, minden bizonnyal sok specializálási lehetőség kínálkozik még.

Az iparszerű termelési módszerek bevezetésének elengedhetetlen feltétele a jól felszerelt technikai bázisok megteremtése. Teljesítőképessé géprendszerek nélkül ennek a termelési módszernek minden egyéb előnye is hatástalan marad. A teljes kutató, fejlesztő és termelő kapacitást ezért ennek a szolgálatába kell állítani, élve a Szovjetunióval és egyéb KGST-államokkal való integrációs megállapodásban rejlő lehetőséggel is.

Az iparszerű termelési módszerek megvalósítása az erdőgazdaságban egyáltalában nem egyszerű, komplex feladat. Tudott azonban, hogy ezen keresztül vezet csak az út a dolgozók munka- és életkörülményeinek további javításához, a termelés növeléséhez és ezzel a feladatok teljesítéséhez újabb belső források feltárásához, s ezért kell azokat a távlati tervek középpontjába helyezni.

A vitában első hozzászólóként *Schröder G.* rámutat arra, hogy az erdőgazdaságban a racionalizálás nem jelenthet olyan mértékű területi koncentrációt mint a mezőgazdaságban. Az erdőrészek megosztása ezt nem teszi lehetővé. Az egyedül járható út a munkafolyamatok térbeli és időbeni összpontosítása lehet csupán. Ez különleges munkabrigádok szervezését követeli és minél több munkamozzanatnak az erdőből a faipar területére való áthelyezését, ahol ezek koncentráltan, magas hatékonysággal, majd végül akár automatizáltan is elláthatók. *Dr. Bieberstein, D.* az erdőrendezési munkák fontosságára hívja fel a figyelmet az üzemszerű termelési módszerek bevezetése során. Az erdőrendezés sokat segíthet ebben, de még fontosabb, hogy a gyakorlat, az üzem megfelelően tudja használni az erdőrendezési művet. *Dr. Kohlsdorf, E.* a lucfenyő nevelésében ismerteti elgondolásait a társadalmi ráfordítás hatékonyságának növeléséről. Megállapítása szerint a hatékonyság azzal nőhet, ha az első belenyúlás olyan korán bekövetkezik, amikor a konkrét termelési viszonyoknak megfelelő törzsszám beállítható anélkül, hogy ez a visszamaradó állományt veszélyeztetné. A korlátozott lehetőségek optimális kihasználására, a legnagyobb népgazdasági hasznosság elérésének biztosítására sürgősségi rangsorolást javasol konkrét számítási eljárással.

(Ref.: *Jérôme R.*)